ՎԼԱԴԻՄԻՐ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՖԻՆԱՆՍԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՃԳՆԱԺԱՄ

ՀՀ ԳԱԱ Մ. ՔՈԹԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ

ՎԼԱԴԻՄԻՐ ԼԻՊԱՐԻՏԻ
ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՖԻՆԱՆՍԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՃԳՆԱԺԱՄ.

ՊԱՏՃԱՌՆԵՐ, ՀԱԿԱՃԳՆԱԺԱՄԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ԴԱՍԵՐ

ԵՐԵՎԱՆ
ՀՀ ԳԱԱ «ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ
2009

ՀՏԴ 338
ԳՄԴ 65.9 (2)-1
Հ-422

Երաշխավորված է հրատարակության ՀՀ ԳԱԱ
Մ. Քոթանյանի անվան տնտեսագիտության
ինստիտուտի գիտական խորհրդի որոշմամբ

Մասնագետ խմբագիր՝
ՀՀ ԳԱԱ թղթակից-անդամ,
տնտ. դոկտոր, պրոֆեսոր **Յու. Մ. Սուվարյան**

ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ ՎԼԱԴԻՄԻՐ ԼԻՊԱՐԻՏԻ

Համաշխարհային ֆինանսատնտեսական ճգնաժամ.
Հ-422 պատճառներ, հակաճգնաժամային միջոցառումներ և դասեր.-
Եր.: ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատ., 2009 146 էջ

Գրքում փորձ է արվել հասարակական ու գիտական շրջանակներին ընդհանրացված ու համառոտ իրազեկելու համաշխարհային ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի առաջացման պատճառների, տարբեր երկրների կառավարությունների կողմից իրականացվող հակաճգնաժամային միջոցառումների ու դրանց պատմական դասերի մասին, ինչպես նաև առաջարկություններ են արվել ՀՀ-ում իրականացվող հակաճգնաժամային միջոցառումների արդյունավետության բարձրացման ուղիների վերաբերյալ:

Այն հանրապետությունում հայոց լեզվով առաջին հրապարակումն է, որը կարող է օգտակար լինել հասարակական, գիտական, կառավարական ու քաղաքական լայն շրջանակների համար:

ԳՄԴ 65.9 (2)-1

ISBN 978-5-8080-0794-9
© Հարությունյան Վլադիմիր Լիպարիտի, 2009թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌԱՋԱԲԱՆ 4

ԳԼՈՒԽ 1. ՖԻՆԱՆՍԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՃԳՆԱԺԱՄԻ ՓՈՒԼԵՐԸ, ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ, ԱՌԱՋԱՑՄԱՆ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԸ ԵՎ ԴԱՍԵՐԸ

1.1. Ֆինանսական ճգնաժամի փուլերը և առանձնահատկությունները 6
1.2. Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի առաջացման պատճառները 12
1.3. Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի բացասական դրսևորումները 21
1.4. Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի առաջացման պատճառները Հայաստանում 25
1.5. Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի պատմական դասերը ... 32

ԳԼՈՒԽ 2. ՀԱԿԱՃԳՆԱԺԱՄԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԱՐՏԵՐԿՐՅԱ ՓՈՐՁԸ ԵՎ ՆՐԱ ԴԱՍԵՐԸ

2.1. Հակաճգնաժամային միջոցառումների արտերկրյա փորձն ըստ միջոցառումների բնույթի 38
2.2. Հակաճգնաժամային միջոցառումների արտերկրյա փորձն ըստ ազդեցության ոլորտների ու գործիքների 62
2.3. Հակաճգնաժամային միջոցառումների արտերկրյա փորձի դասերը 66

ԳԼՈՒԽ 3. ՀՀ ՀԱԿԱՃԳՆԱԺԱՄԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

3.1. ՀՀ հակաճգնաժամային միջոցառումները և խնդիրները հարկաբյուջետային քաղաքականության ոլորտում 76
3.2. ՀՀ հակաճգնաժամային միջոցառումները և խնդիրներն այլ ոլորտներում 82

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ .. 92

ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎՈՂ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ 106

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 108